

Nr. 12 | december 2013 |
35ste jaargang |
verschijnt niet in augustus |
P 408.654

Dag Sinterklaasje ?!

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Inhoud

Schriftwerk / Woord van de voorzitter

Ds. Werner Lategan: Geven en ontvangen met een blij hart	blz. 3
Ds. Steven Fuite: Enkele beschouwingen bij Busan	blz. 4

In het vizier: Dag Sinterklaasje ?!

Ds. Hans Neels: Het goede van een goedheiligman	blz. 5
Dr. Johan Temmerman: Er was eens...	blz. 6
Ds. Ernst Veen: Sinterklaas en Piet zo zwart als roet vol zwarte roetvegen	blz. 7
KMS: Sinterklaas kiest voor intercultureel personeelsbeleid	blz. 8

Nieuws uit de Synodale Raad

	blz. 9
--	--------

Coördinatie Kerk en Wereld

dr. Leonard Rwanyindo: De relatie tussen Belgische en Rwandese Kerken	blz. 10
---	---------

Coördinatie Bezinning en Dialoog

Danny Rouges: Zoals men ijzer scherpt met ijzer, zo scherpt een mens zijn medemens	blz. 12
--	---------

Meditatie

Ds. Steven Fuite: Wonderbaarlijk	blz. 13
----------------------------------	---------

Verslagen

Integratieweek voor nieuwe predikanten

Ds. Anna-Gera Los: Beeld van een kerk	blz. 14
Ds. Jean-Pierre De Laeter: Beeld van een kerk	blz. 15

Duits-Belgische Contactdagen

Ds. Ulrike Veerman	blz. 16
B. Keller	blz. 17

<i>Beeldverslag Nieuw Liedboek</i>	blz. 20
------------------------------------	---------

Oproep

Help nu Syrische Vluchtelingen in Libanon	blz. 18
---	---------

Protestantse Omroep

	blz. 19
--	---------

Uit de redactie

Wat krijgen we nu! Een Kerkmozaïek over Sinterklaas: dat past toch niet. Wij dachten van wel en kregen uit onverwachte hoek bijval: één van de ijverigste coördinaties van de VPKB, Kerk en Wereld, stuurde ons een persbericht door van *Kerkwerk Multicultureel Samenleven*, waarin de goedheiligman de wereld laat weten, dat hij zijn personeelsbeleid (*Human Resources Management* heet dat tegenwoordig) drastisch zal bijsturen. Reeds voordien had de redactie besloten om het decembernummer aan Sinterklaas te wijden. Enerzijds omdat we wel eens wat anders wilden dan het zoveelste veel te vroege Kerstnummer, anderzijds omdat wij ervan overtuigd zijn dat er in dit feest elementen zitten die – los van geloofsovertuiging, religie of huidskleur – de moeite waard zijn om eens voor het voetlicht gehaald te worden. Maar liefst drie dominees klappen uit de biecht en belijden dat zij – zij het kritisch en misschien wat onorthodox – geloven in Sinterklaas. Neem, lees en besef: het is zaliger te geven dan te ontvangen!

Namens de redactie,
Dick WURSTEN.

Geven en ontvangen met een blij hart

Het is er weer, het seizoen van geven, delen en ontvangen. Het is vooral een seizoen van consumeren. Wanneer de stoomboot van Sinterklaas weer aangemeerd is aan de Spaanse kust, komt de Kerstman ook nog eens langs met zijn slee. Allebei gedreven door een onverzagdigbaars winstbejag. Het is een seizoen van tegenstrijdigheden. Het is een seizoen dat ons herinnert aan de zeer aanwezige werkelijkheid van sociale ongelijkheden binnen de maatschappij. Het is echter ook een seizoen van mogelijkheden, want door te geven, te delen en te ontvangen, wordt er, al is het maar voor even, gestalte gegeven aan Gods koninkrijk onder mensen.

In 1958 publiceerde de Harvardeconoom John Galbraith zijn toen invloedrijke, maar inmiddels wat vergeten boek *The Affluent Society* ("De welvarende maatschappij"). Sommige ideeën zijn inmiddels achterhaald, maar we kunnen steeds wat opsteken van zijn gedachtegoed. Hij probeerde o.a. uit te vinden hoe het komt dat na de Tweede Wereldoorlog de Verenigde Staten alsmaar rijker werden in de privésector en steeds armer in de publieke sector. Met alle gevolgen van een onevenwichtigheid betreffende inkomen en toegang tot sociale voorzieningen.

Geconditioneerd om te consumeren

Het boek van Galbraith blijft boeiende leesstof. Vooral zijn omschrijving van een interessant fenomeen, namelijk dat de eisen van de verbruiker steeds meer worden bepaald oftewel gecreeërd door de zeer efficiënte marketingmachine van de commercie. Zeg maar: de stoomboot van de Sint en de slee van de Kerstman. De verbruiker wordt heel effectief gemanipuleerd om te geloven dat hij/zij behoefte heeft aan niet-essentiële producten. We worden geconditioneerd om te consumeren. Soms gebeurt dat heel subtiel, maar dikwijls ook bij wijze van een frontale aanslag. Verbruikers kunnen zich daar niet meer tegen weren.

Dat is de werkelijkheid van de commercie en de vrije markt. We weten het allemaal. Toch kunnen we ons afvragen hoe we daarmee om zouden moeten gaan. Laten we ons vrolijk verleiden of verzetten we ons er tegen? Moeten we misschien op zoek gaan naar een Aristotelische gulden middenweg? Een weg tussen verzet en medeplichtigheid. Geven, delen en ontvangen zijn geen ongecompliceerde concepten. Ze worden zo dikwijls gecommmercialiseerd of met een politieke lading gevuld. Denk maar aan Bill Clintons in 2007 gepubliceerde

boek, *Giving: How each of us can change the world* ("Geven: Hoe iedereen van ons de wereld kan veranderen"). Misschien moeten we niet in de eerste plaats *de* wereld willen veranderen, maar *onze* wereld. Dat lijkt mij groot genoeg als uitdaging.

Onvoorwaardelijk geven

Soms is het echter nodig de wereld vanuit het perspectief van een ander te bekijken. Daardoor kunnen we misschien concepten als geven, delen en ontvangen een nieuwe betekenis geven. Zonder pretentie omschreef George Orwell in zijn boek *Down and Out in Paris and London* (1938) het leven vanuit het perspectief van mensen die leven in de marge. Op een wat ludieke wijze bracht hij de ambiguïteit van geven en ontvangen in de kijker. Geven en ontvangen gebeuren niet altijd met een blij hart. Geven en ontvangen zijn vaak geconditioneerd door verwachting en/of achterdocht. Wie geeft verwacht meestal dankbaarheid, terwijl de ontvanger dikwijls achterdochtig is omtrent de motieven van de gever. Ook weldaden vallen soms ten prooi aan commercie.

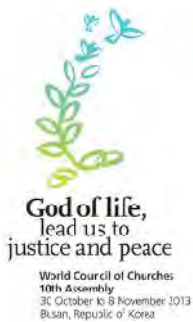
Het seizoen van consumeren roept de vraag op of we überhaupt onvoorwaardelijk kunnen geven en ontvangen. Het begrip *onvoorwaardelijk* vinden we niet terug in de vocabulaire van de marketingcampagne van Sinterklaas of de Kerstman. Het geboorteverhaal van Jezus daarentegen is ermee doorspekt. Het is een verhaal van onvoorwaardelijk geven, al wordt het zo dikwijls ontvangen met achterdocht. Misschien kunnen we ons beter door Zijn verhaal laten conditioneren. Het brengt ons terug tot de essentie en ontlast ons van alle overbodigheden. Zo kunnen ook wij geven en ontvangen met een blij hart.

ds. Werner LATEGAN,
predikant te Aalst.

**In het januarinummer zullen we het hebben over
Alles heeft zijn tijd.**

**Bijdragen voor dit nummer verwacht de redactie graag
uiterlijk 3 december 2013.**

Over twee generaties hanteren wij een gemeenschappelijk vocabularium als wij over Kerk spreken

Voorzitter Steven Fuite formuleert enkele beschouwingen bij Busan

BUSAN (KerkNet) – Steven Fuite, de voorzitter van de Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB), woont voor het eerst een algemene vergadering bij van de Wereldraad van Kerken (WRK). Hij kwam goed voorbereid naar het Zuid-Koreaanse Busan, waar nog tot 8 november de 10de Algemene Vergadering van de WRK plaats vindt, en heeft vooraf ook predikanten van de VPKB geïnformeerd op hun bijeenkomsten.

Steven Fuite: *Het is een unieke ervaring. Met name de oecumenische gesprekken zijn heel interessant, de momenten van dialoog tussen de deelnemers met betrekking tot cruciale thema's van eenheid, missie en het getuigenis van de Kerk, die een geconcentreerd antwoord van de lidkerken behoeven. De bijeenkomst biedt bovendien volop kansen voor informele ontmoetingen. Deze kleine en grote verhalen van mensen zijn erg bijzonder. Het plenum waarin gedelegeerden in hun hoedanigheid van algemene vergadering worden aangesproken is erg traag en formeel. Logisch is dat, met meer dan 700 vertegenwoordigers, democratisch tegelijkertijd. Wij zijn radertjes.*

Representativiteit

De WRK is geëvolueerd van een meerderheids- naar een minderheidsvertegenwoordiging. Het is nu al zo dat ethische vraagstukken moeilijk liggen. De toespraak van de Russisch-orthodoxe metropoliet Hilarion over het *homohuwelijk* bracht dit andermaal aan het licht. Ik weet niet of het een goed idee is het debat af te wimpelen met: *De WRK kan geen standpunt bepalen, want er is geen consensus*. Een goede politiek met betrekking tot heikele thema's lijkt me eerder te getuigen van een groot respect van

de lidkerken voor de mening van andere leden. Geen van de lidkerken van de WRK hoeft te claimen de waarheid te bezitten. Er bestaan ook alternatieve vormen van samenwerking, zoals bijvoorbeeld het *Global Christian Forum* en de bilaterale werkgroep van het Vaticaan en de WRK. Hoe dan ook, wereldleiders liggen niet wakker van wat hier wordt gezegd.

Lokale Kerk

Toen ik vanuit het vliegtuig neerkeek op Busan, viel me de planmatigheid op, gedeeltelijk te wijten aan de geografie en de expansie, zegt Steven Fuite. Na het trauma van de oorlog heeft Korea zich opgewerkt. Er is duidelijk een 'drive', de samenleving zit in de lift. De protestantse Kerk in Korea is op korte tijd buitensporig gegroeid. De gebouwen volgden. De kerk, waar ik de zondagsdienst meemaakte, heeft 5 pastores, een eigen ondergrondse parkeergarage en meerdere conferentiezalen. Wekelijks wonen 3.000 gelovigen de eredienst bij. Ik blijf zitten met de vraag of de drijfveren van de maatschappelijke vooruitgang niet consumptie zijn en zakelijk succes en of dit zich niet zal wreken. De Koreaanse Kerken tellen vandaag tien miljoen gelovigen, maar ze krimpen in. Er is jaarlijks een terugloop van 1,5%. Gaat hier hetzelfde gebeuren als in het Westen? Zullen mensen God niet meer nodig hebben?

Lessen voor België

Steven Fuite: *Aanvankelijk was de achterban niet zo overtuigd dat het nodig was, iemand naar Busan te sturen. Toch zal ik terugkeren met inspirerende verhalen en de ervaring kunnen overbrengen dat de realiteit in België deel is van een veel groter geheel, van een Kerk die de neergang in onze contreien overstijgt en elders groeit. Het evangelie is veel groter dan onszelf én onze kerk én de Wereldraad van Kerken. Ik hoop ten stelligste dat het nieuwe document over de Kerk (The Church. Towards a common vision, Faith and Order Paper N° 214, WCC Publications, 2013) een basisdocument wordt. Over twee generaties zullen wij misschien een gemeenschappelijk vocabularium hanteren als we over de Kerk spreken. En ik zal voor het thuisfront enthousiast getuigen dat de wereldraad politieke verantwoordelijkheid au sérieux neemt en de strijd tegen structureel onrecht aandurft.*

Ds. Steven H. FUITE,
voorzitter synodale raad.

Het goede van een goedheiligman

Gedachten over Sinterklaas

Sinterklaas

Ik ken alleen de Nederlandse variant van het sinterklaasfeest. Daar vieren ze, niet gehinderd door enige kennis van heiligen het sinterklaasfeest als een verjaardagsfeestje van de oude baas uit Myra: ondenkbaar dat je ook een sterfdag vrolijk zou kunnen vieren. Toch is dat de oorsprong van het feest natuurlijk: de sterfdag van de bisschop uit Myra, in het jaar 342 na Chr. De datum van 6 december is pas in de Middeleeuwen opgeworpen, toen de heilige als beschermheilige van zeelieden of armelieden een dag werd toegewezen. En lang voordat de goede gever uit het verleden met mijter en kromstaf als een folkloristische attractie werd opgewacht werden rond zijn sterfdag in de Utrechtse Domkerk al schoenen gezet, die door welgestelde burgers werden gevuld om op 6 december onder de armen te worden verdeeld. Dat gebruik stamt al uit de 15^e eeuw, lang voor onze sinterklaastraditie dus. De huidige Nederlandse versie van het sinterklaasavondje met pakjes en gedichten, aan de vooravond van de sterfdag, dus op 5 december, heeft vooral vorm gekregen door het boekje, dat schoolmeester Jan Schenkman er in 1850 over schreef. Daar komt ook voor het eerst de zwarte piet als knecht naar voren, staande op de plecht van het schip, dat de zoetigheid uit Spanje was gaan halen. Voor die tijd verscheen de heilige alleen en zonder page.

Kerstman

Ik zal het maar eerlijk zeggen: ik heb een zwak voor deze volkse vermakelijkheid, alleen al om een halt toe te roepen aan die malloot, die rond kerst steeds meer zijn opwachting maakt en verweg nog wel wat met Sinterklaas van doen heeft, maar toch zo verbasterd, dat het de deur openzet voor allerlei Germaanse godenverhalen. De kerstman is vooral een zielig figuur, die bij gebrek aan echtheid van gekkigheid niet weet wat hij moet doen en onder tussen wel allerlei valse sentimenten aan ons mooie kerstfeest toevoegt, die ik liever kwijt dan rijk ben. Laat ons liefst het kerstfeest naturel houden, het kind van Betlehem de ruimte geven. Maarten Luther had dan wel zijn bedeningen en zag liever pakjes bij het kerstfeest open gaan dan op de gedenkdag van de heilige, maar in het huidige tijdsgewricht zou een scheiding tussen folklore en kerkelijk hoogfeest geen kwaad kunnen. Met verve bespelen we de snaren van sentiment, moralisme en goedmoedige platitudes, met rijmelende en rammelende gedichten en wat niet al: het heeft een eigen charme. En waarom niet het spel hooghouden van een Sint, die, zwaaiend en pepernoten strooiend, verwelkomd wordt door ouderen en kinderen, met een heuse toespraak door de burgemeester.

*Sinterklaas in de 17e eeuw. Het meisje krijgt een pop en snoepgoed, de jongen links heeft minder reden om blij te zijn. Rechts wijst iemand in de schoorsteen, waar de geschenken zouden zijn vandaan gekomen.
(Jan Steen, circa 1663)*

Het verbindt mensen en smeedt een saamhorigheid van onschuldig vermaak. Maar meer dan dat zou ik er niet van kunnen maken. Goed dat er geen wijkwast aan te pas komt en elke vorm van devotie achterwege blijft: het is een volksfeest en daarmee basta.

Liedboek

In het nieuwe liedboek staat een heus gezang aan St. Nicolaas gewijd. Het is lied 745 en staat tussen een lied over St. Maarten en het grootse *Sion mijn vaderland, land aan de overkant vol melk en honing* in. Ik vind het daar wel wat verloren staan. Met wat kunstmatige beademing zijn allerlei legenden rond de oude bisschop verbonden met ethische thema's, maar ik vind het vergezocht. St. Maarten is toch meer van de kerk dan St. Nicolaas in onze context. En zeker wanneer we dan daarna gaan zingen van een vergezicht over een stad van de koning, die ons sprakeloos maakt en overweldigd, dan tekent zich een inhoudelijke schamelheid af, die niet verder reikt dan arme kindertjes die niet spelen kunnen of dochters die vanwege geldgebrek niet aan de man komen. Dan weet ik het weer heel zeker: ik geloof niet in Sinterklaas. Maar het is wel mooi.

Ds. Hans NEELS,
predikant te Antwerpen-Noord.

Er was eens...

Zij zal je hoofd een bevallige krans geven, jou een sierlijke kroon schenken (Spreuken 4:9).

Er was eens een koningszoon, die zoveel speelgoed had, dat hij niet wist met wat hij eerst zou spelen. De koning zag, dat zijn zoon door besluiteloosheid zijn dagen in ledigheid doorbracht. Hij gaf daarop het bevel om al het speelgoed uit te delen aan de vele kinderen in zijn rijk die niets hadden om mee te spelen. De prins pruttelde heftig tegen, rolde over de grond van colère en briepte in alle toonaarden tegelijk dat het niet eerlijk was. Maar de wil van zijn vader was wet. De jongen moest zich noodgedwongen naar vaders besluit voegen. Toen hij dan vele jaren later zelf koning werd, had de prins geleerd om met minder tevreden te zijn en alle mensen in zijn rijk te beschouwen als zijns gelijke.

Door zijn overvloed weg te nemen, had zijn vader hem het meest kostbare geschenk dat je in dit leven kan ontvangen gegeven: wijsheid. Daarom staat er geschreven: *zij (wijsheid) zal je hoofd een bevallige krans geven, jou een sierlijke kroon schenken.*

Zichzelf geven

Nu Sinterklaas weerom over de daken dwaalt, al dan niet bijgestaan door een kleurrijke Piet, is het goed om na te gaan met wat kinderen het meeste gebaat zijn. De Bijbel is daarover duidelijk: wijsheid staat tegenover rijk-

dom, zoals welzijn tegenover hebzucht. Verschillende bijbelse teksten wijzen ons erop, dat we bij het geven steeds onszelf in het geding plaatsen. Bij het juiste geven, geven we iets van onszelf. Dit komt tot uiting in het geschenk dat God aan de kinderen Israëls geeft: hij geeft namelijk zichzelf.

De rol van de wijsheid in het Spreukenboek is deze van Gods Geest. God geeft zichzelf door zijn Geest van wijsheid bij het volk te laten wonen. Jezus bouwt op deze profetische voorstelling verder en zegt dat er geen grotere liefde bestaat dan het leven geven voor zijn vrienden. Ook Hij gaf zichzelf.

Deze zelfgevende liefde openbaart tevens een kenmerkende wereldse dynamiek: hoe meer men heeft, des te minder men geeft. Dit geldt ook omgekeerd: hoe minder men heeft, des te meer men geeft. Vandaag vinden veel mensen dat ze eigenlijk te weinig tijd hebben om met hun kinderen bezig te zijn. De alledaagse drukte van werk en ontspanning wordt dan gecompenseerd met geschenken en dure vakantiecampen. De profeten en ook Jezus verkondigen dat God veel liever gerechtigheid ziet dan grootse offergaven. Als we onze kinderen van harte liefhebben, zullen we ze niet bedelven onder een berg speelgoed, maar onszelf geven. Een overdaad aan materiële spullen is een teken van schrijnende geestelijke armoede. Als het Sinterklaas dus echt menens is met de gerechtigheid, gooit hij geen speelgoed door de schouwen, maar zamelt hij juist in en vertrekt dan als de bliksem naar het hoofdkwartier van de grote wereldorganisaties om vliegtuigladingen vol geneesmiddelen en andere levensnoodzakelijke hulpverlening te bezorgen aan de kinderen die het nodig hebben.

Moge deze bevallige bijbelse krans ooit het hoofd van de goede heilige man sien.

dr. Johan TEMMERMAN,
predikant te Gent-Centrum

Sinterklaas en Piet ~~zo zwart als roet~~ vol zwarte roetvegen

Mijn moeder kwam mijn kamer binnen. Het was, denk ik, net na de Sinterklaasfeesten. Ik ben dan vijf à zes jaar jong. Ze kwam me even iets zeggen. *Weet je al dat Sinterklaas niet bestaat?* Het leek een achteloze opmerking, alsof ze kwam zeggen dat de ovenbroodjes klaar waren. Ik kan niet zeggen dat ik er ondersteboven van was. *Ja, dat weet ik*, loog ik trots. Ineens behoorde ik tot de ingewijden. Tot de groten die al wisten van de hoed en de rand, van de mijter en de staf: vermommingen en maskerades!

Toch, nadat Sinterklaas niet meer *echt* bestond, ging het Sinterklaasfeest elk jaar gewoon door (het *echte* kan immers schuilgaan achter vermommingen en maskerades, zoals echte waarheden verborgen kunnen liggen in fictieve verhalen). Ik herinner me die keer, het was omstreeks mijn tiende jaar, dat ik hardhandig beetgepakt werd door drie Zwarte Pieten die mij in de zak wilde stoppen. *Jij krijgt de roe en gaat mee naar Spanje*, scandeerden ze. Ik hield mij krampachtig vast aan de deurknop, terwijl de Pieten probeerden om mij los te rukken zodat ik in horizontale houding tussen hemel en aarde kwam te hangen. Dat ik de roe kreeg, tot daaraan toe, maar in de zak mee naar Spanje? Zover kregen ze mij niet. Nu, ik wist dat deze boze Pieten in het gewone leven onze lieve burens waren, maar op dat moment was het menens en heel even *echt*.

Later heb ik enkele jaren zelf voor Zwarte Piet gespeeld. Ik ging op mijn hoofd staan, voerde kunstige danspasjes uit, zwaaide vervaarlijk met de roe en om dat laatste weer goed te maken strooide ik met grapjes en pepernoten en vertelde dat ik 's nachts met een zak vol cadeautjes zou terugkomen door de schoorsteen. Dat dit personage jaren later als racistisch zou worden bestempeld kon ik toen (nog ongedocumenteerd en naïef aangaande slavernij en discriminatie) niet vermoeden. Gelukkig dat onze Noorderburen dat met rake argumenten als *Nog even en Sinterklaas moet zijn baard scheren omdat het de ouderen van dagen discrimineert*, van tafel vegen.

Nee, nu strooi ik met een cynisch grapje. Ik vind dat geen raak argument. Sinterklaas is immers geen zwarte dienstknecht en Piet geen blanke baas, laat staan dat de baardige ouderen van dagen zich gediscrimineerd voelen. Toch is Piet niet alleen maar gediensig (maar toont ook eigen initiatief) en Sint niet alleen maar bezig (maar luistert ook naar Piet). En ook is het een open vraag of de huidskleur van Piet (die vermoedelijk zijn intrede deed in 1850, via de brede verspreiding van Jan Schenkman's prenten- en gedichtenboekje *St. Nikolaas en zijn knecht* – een tijd waarin de slavernij nog wereldwijd bestond) angeboren is dan wel veroorzaakt door het roet uit de schoorstenen. Echter, nog los van de *wetenschappelijke* vraag of hun rolverdeling versus huidskleur op (al dan niet bewuste) discriminatie en racisme berust, is hier beslissender dat er ieder jaar weer mensen tegen Sinterklaas en Zwarte Piet protesteren omdat zij zich door hen gevisieerd en gediscrimineerd voelen. Ook dat is *wetenschap*.

De oplossing las ik deze maand op de Facebookpagina van de pleiters *Zwarte Piet is racisme* (die een Sinterklaasviering willen *die leuk is voor iedereen en niet slechts voor de meerderheid*) en is even eenvoudig, gematigd als fundamenteel en bovendien wordt daarin de traditie van het Sinterklaasfeest niet alleen ontdaan van elke schijn of blijk van racisme, maar ook nog eens in ere gehouden: *Als oplossing*, zo staat er te lezen, *geven wij de voorkeur aan de roetvegen Piet. Met deze Piet (niet pikzwart, maar wel vol roetvegen, E.V.) is de Sinterklaasviering net zo vrolijk, gezellig en saamhorig.*

Probeer daar maar eens een roe (al dan niet van lieve burens of boze Pieten) tussen te krijgen.

ds. Ernst VEEN, predikant te Leuven.

PERSBERICHT VAN SINTERKLAAS

Sinterklaas maakt beslissing bekend: “Ja, ik kies nu ook voor intercultureel personeelsbeleid!”

Sint knoopt aan bij zijn missie van gelijke kansen voor iedereen

De NV SINTERKLAAS gaat over tot het voeren van een intercultureel personeelsbeleid. De Sint wil daarmee het bericht ontkrachten dat hij niet mee zou zijn met zijn tijd. Hij start vanaf 2014 met een nieuwe rekruterings- en aanwervingsbeleid om de tewerkstellingstraditie in zijn onderneming bij te sturen. Hij wil daarmee zijn oorspronkelijke missie kracht bijzetten: maximale kansen scheppen voor alle kinderen en zorg dragen voor wie in het leven bedreigd en vergeten wordt.

Sinterklaas heeft het wat moeilijk met de discussies die de laatste tijd gevoerd worden over *het racistisch karakter van zijn onderneming*. Hij geeft toe heel laat tot het inzicht te zijn gekomen dat een personeelsbeleid met enkel één type medewerkers achterhaald is. Een traditie die hem trouwens bij veel andere ondernemingen opvalt. Hij stelt immers vast dat zijn NV geen uitzondering vormt als het over een eenzijdig personeelsbeleid gaat. ‘Maar, zo verklaart hij, hoe gaat dat? Ik kreeg ingefluisterd door een aantal raadgevers dat de bestaande groep werknemers de enige zouden zijn die zo’n goede resultaten zouden geven. De resultaten zijn schitterend, maar we mogen niet kortzichtig zijn. Het is *zo smart als een smartie* dat verscheidenheid nog beter werkt. Trouwens onze samenleving is veranderd en heel divers geworden. Als ik bovendien ongewild zou meewerken aan negatieve beeldvorming bij de kinderen, dan

wil ik daar voor eens en voor goed komaf mee maken.’ Iedereen zal vanaf nu bij de Sint aan het werk kunnen, ongeacht uiterlijke kenmerken, beperkingen, leeftijd, seksuele geaardheid of geslacht. De Sint zal hiervoor de nodige maatregelen nemen tegen het werkjaar 2014. Het was niet meer mogelijk om dat voor dit feest nog geregeld te krijgen. Het is een heel veranderingsproces dat tijd en een draagvlak in de onderneming vraagt. Hij zal met zijn personeelschef een lang onderhoud voeren om na te gaan hoe de vacatures breder kunnen verspreid worden. Er komt ook een nieuw profiel van *Helpende Piet*. Bovendien krijgen de Pieten in de toekomst meer verantwoordelijkheden en zullen ze zetelen in de raad van bestuur van de NV.

‘Het is goed om af en toe eens een duwtje van buitenaf te krijgen, om oude werkvormen bij te sturen. Soms komt het verstand niet enkel met de jaren’, grapt de Sint. ‘Ik ben er trouwens zeker van dat de kinderen onze nieuwe aanpak van harte zullen toejuichen!’

Sinterklaas geeft voorts nog mee dat hij zich soms erg meegesleurd voelt in de jaarlijkse *sinterklaashype* en dat hij door deze maatregelen de puntjes op de *i* wil zetten. ‘Ik wil minder een Sinterklaas van de vrije markt zijn, maar meer een Sint die staat voor gelijkheid in diversiteit’, besluit hij, ‘want dat is mijn missie.’

Dit persbericht wordt u met vriendelijke groeten bezorgd door KMS vzw.

Kerkwerk Multicultureel Samenleven

Huidevettersstraat 165

B-1000 Brussel

(0032)-(0)2 - 5021128

(0032)-(0)478 - 234564

didier@kms.be

www.kms.be

KMS maakt beweging rond diversiteit, racisme & migratie

Nieuws uit de Synodale Raad

Blog ds. Steven H. Fuite

Wenst u de impressies van de voorzitter op de 10de Assemblee van de Wereldraad van Kerken in Busan (Zuid-Korea) na te lezen, dan kan dat via de blog op www.vpkb.be

Jaarboekje

Er wordt hard gewerkt aan een nieuwe uitgave van het Jaarboekje. We streven ernaar, u het Jaarboekje eind december te kunnen aanbieden. Nieuwigheid in de uitgave 2014 is, dat fulltimepredikanten in het godsdienst-onderwijs, gepensioneerd predikanten en personeels-leden en VPKB-predikanten in het buitenland opnieuw zullen vermeld worden.

Wijzigingen in adres en/of e-mailadres- en/of telefoon-nummers kunt u nog steeds aan ons doorgeven via: uniprob@skynet.be

Evangelische Kirche in Deutschland

Deze zusterkerk organiseert haar *Landessynode* van 16 tot 21 januari 2014 in Bad-Neuenahr.

De synodale raad besloot, dat zijn voorzitter ds. Steven H. FUITE afgevaardigd wordt om (een deel van) deze synode mee te maken.

België-Nederland-commissie

Na jarenlange inactiviteit van deze commissie (Contactcommissie tussen de VPKB en de Protestantse Kerk Nederland) zal op 16.12.2013 in het Huis van het Protestantisme een verkennend gesprek plaatsvinden tussen ds. Arjan PLAISIER, scriba van de PKN, ds. Karin VAN DEN BROEKE, preses generale synode van de PKN, onze voorzitter ds. Steven H. FUITE en de Nederlandstalige vice-voorzitter, dhr. Han ROOZE.

Protestantse Kerk Nederland (PKN) Jubileumboek

De PKN bestaat in 2014 tien jaar en zal bij die gelegenheid een Jubileumboek publiceren, waaraan een vijftal PKN-zusterkerken konden meewerken, mits het om een verenigd of verenigend kerkverband gaat. Ook de VPKB werd daartoe uitgenodigd, m.n. om het verhaal van de eigen fusie te beschrijven vanuit het perspectief van een protestantse kerk in een uitgesproken minoriteitspositie. Namens de VPKB mocht de synodale raad rekenen op de zeer gewaardeerde medewerking van prof. Dr. H.R. BOUDIN.

Redactiecomité *Tussenruimte*

N.a.v. de oproep in Kerkmozaïek voor een redactielid namens de VPKB in het blad *Tussenruimte* (oecumenisch kwartaaltijdschrift voor interculturele theologie, geredigeerd door een Nederlands-Belgische redactie), werd op voorstel van de coördinatie Kerk en Wereld besloten om de kandidatuur van Dr. Chris VONCK naar voren te schuiven als opvolger voor ds. Johan Visser. Dhr. Vonck heeft een breed netwerk van interreligieuze contacten en gaat regelmatig in gemeenten van de VPKB voor.

De leden van de synodale raad en de redactieleden van Kerkmozaïek wensen onze lezers een gezegende Adventstijd toe!

De relatie tussen Belgische en Rwandese Kerken: oorsprong en perspectief

Waterpomp, gefinancierd in kader jumelage district ABL - Regio Itabire

Zoals u weet, heeft de VPKB een partnerschap met de Presbyteriaanse Kerk in Rwanda (EPR). Dit heeft een historische achtergrond. Er zijn bezoeken over en weer. Op 18 september had de Commissie Kerk en Wereld in Brussel een overleg met Dr. Elisée Musemakweli, de voorzitter van de EPR, over onze wederzijdse zendingsrelatie. Bij die gelegenheid sprak hij over de doelstelling van zijn kerk om in de 21ste eeuw de betrokkenheid van haar gelovigen te bevorderen. Op 14 september ontmoette hij ook een aantal in België wonende ex-leden van de EPR, die nu lid zijn van de VPKB. Het was een goede broederlijk ontmoeting, die georganiseerd was door de Commissie Kerk en Wereld.

De Belgische Zending in het Grote Merengebied

Sedert de ontdekking van de Congo-rivier door de Portugese zeevaarder Diégo Cão in 1482, bleef het Grote Merengebied de nieuwsgierigheid van ontdekkingsreizigers en geografen uit het Noorden wekken. In 1870 trok David Livingstone door een deel van Congo. Henry Morton Stanley ging naar hem op zoek en ontmoette hem in

1871 in Ujiji. De twee mannen lieten de wereld Midden-Afrika kennen. Een andere belangrijke figuur in de relatie tussen België en het Grote Merengebied is koning Leopold II. Vastberaden om een kolonie in bezit te krijgen, riep hij op 14 september 1876 de Geografische Conferentie van Brussel bijeen. In zijn openingstoespraak maakte hij zijn voornemen om een beschavingsproces te lanceren bekend met de volgende woorden: *Het onderwerp dat ons vandaag bijeenbrengt, verdient allereerst onze aandacht als vrienden van de mensheid. De beschaving*

openen voor het enige deel van onze aardbol waar deze nog niet is doorgedrongen, de duisternis doorbreken die hele bevolkingen omhult, het is, durf ik te zeggen, een kruistocht, waardig in deze eeuw van vooruitgang en ik ben blij om te zien hoezeer de publieke opinie ons gunstig gezind is; wij hebben de tijd mee. Al is deze beschavingsambitie ook discutabel, het is duidelijk dat de ontmoeting tussen België en Midden-Afrika plaats vond in een missionair en politiek, om niet te zeggen koloniaal, kader.

La Société Belge de Missions protestantes au Congo (SBMPC)

De SBMPC (Belgische Vereniging voor Protestantse Zending in Congo) stuurde in 1921 haar eerste zendelingen naar Rwanda, dat aan het einde van de oorlog 1914-1918 door de Volkenbond onder Belgisch mandaat was geplaatst. Het missionaire trio Arthur Lestrade, Edgard Durand en Josué Honoré, allen afkomstig uit Henegouwen, kwamen in Rwanda aan met het doel de Zending, die gesticht was door de Duitse zendelingen van Bethel, na hun gedwongen vertrek uit Afrika na de Duitse nederlaag, opnieuw leven in te blazen. Belgische zendelingen volgden elkaar op en hebben sterke missionaire banden gesmeed.

De huidige Belgische zending in het Grote Meren-gebied

Scholen, gezondheidscentra, ziekenhuizen en ontwikkelingsprojecten, die tijdens de hele koloniale periode beheerd werden door de SBMPC, kwamen in 1959 onder beheer van de EPR. Maar de zendingsbetrekkingen zijn doorgegaan in een geest van partnerschap en wederzijds respect. Door middel van projecten van Protestantse Solidariteit (o.a. de strijd tegen aids) en giften van gemeenten (voor de bouw van kerken en pastorieën, het studiefonds *Ik help een kind*...) zet de VPKB het zendingswerk in Afrika voort. Bovendien steunt zij de EPR in de bewustmaking van haar kerkleden om de kerk goed te doen functioneren, een uitstraling te hebben en socio-economische activiteiten te ontplooiën in een Rwanda, dat zich ontwikkelt ondanks de littekens van de genocide van 1994.

**meer bevoorrechte kerkleden
gestimuleerd om armere kerkleden
te helpen bij het opzetten van
kleinere projecten, zoals geitenteelt,
kleine handelsactiviteiten, coöperaties...**

Sinds 2007 concentreert onze partnerkerk, de EPR, zich op haar decentralisatiebeleid. Dat heeft tot doel om de lokale gemeenten te versterken om deze zoveel mogelijk zelfvoorzienend te maken. Iedere gemeente en elk kerklid moet haar/zijn bijdrage leveren in de kerk van de 21ste eeuw. Verschillende initiatieven worden ondernomen, waaronder het *partnerschap van de hoop*: hierbij worden meer bevoorrechte kerkleden gestimuleerd om armere kerkleden te helpen bij het opzetten van kleinere projecten, zoals geitenteelt, kleine handelsactiviteiten, coöperaties... Dit decentralisatiebeleid wordt gerealiseerd met ondersteuning van de VPKB, die trots mag zijn op haar steun aan de EPR sinds 1910. De actualiteit van de drama's van immigratie vanuit Afrika in Italië en elders laat zien dat dit zendingswerk belangrijk is met

het oog op de sociaaleconomische ontwikkeling van Afrika. Dit moet de focus blijven van onze kerk in een veranderende wereld.

Dr. Léonard RWANYINDO
(Vert. Jaap HOUTMAN)

Studiefonds: Ik help een kind

Uit dit studiefonds ontvangen jongeren van onze partnerkerk in Rwanda (EPR) financiële steun voor hun secundaire studies.

Deze jongeren komen uit de armste families en heel vaak zijn het wezen.

Een secundaire studie geeft hen meer kansen op werk of een vervolgstudie!

Uw bijdrage kunt u storten op:
Rek. nr. 125-9302045-30
van Protestantse Solidariteit,
Brogniezstraat 46,
B-1070 Brussel
Mededeling: Ik help een kind
(Fiscaal attest vanaf 40 Euro)

Nr. IBAN: BE 15 1259 3020 4530
BIC Code CPHBBE75

Meer info:
Greet Heslinga (email: greetheslinga@skynet.be)

Zoals men ijzer scherpt met ijzer, zo scherpt een mens zijn medemens (Spr. 27:17)

Niets is mooier op school dan wanneer men samen met de leerlingen op zoek gaat naar antwoorden, zij leren van mij, ik leer van hen. Kleine klas, slechts enkele leerlingen vandaag? Dan haal je toch andere stemmen binnen, uit de Bijbel, uit de krant, uit internet. *Wat zou bedoeld zijn met...* en dan op zoek gaan naar de oorspronkelijke betekenis van de woorden, naar de context.

Chanoeka

Woensdagavond 27 november 2013 wordt met de *die-naar* het eerste lichtje van de chanoeka-kandelaar aangestoken en de volgende 8 dagen wordt het verhaal verteld van de herinwijding van de tempel in 165 voor onze tijdrekening. Alles was vergriekst en dan komt de bevrijding. Centraal staat dan – via het doen van een paar gebaren – het vieren van zichzelf te kunnen zijn, geen komedie te moeten spelen, niet meer plat gedrukt worden in de massa. De allerkleinsten via het spelen met een speciale tol, de dreidel, en in familie met een kandelaar voor het venster. Geen angst meer.

Oppassen

Dezer dagen bereikt ons echter rechtsreeks en via de USA (!) het bericht, dat nooit meer Joodse families dan vandaag wegvlugten uit Frankrijk. Een Joodse school in Brussel is verhuisd naar een wijk met minder problemen. Ook in België wordt de Joodse gemeenschappen gevraagd een *low profile* aan te houden zonder herkenbare kleding. In de meest open en tolerante landen zoals in Scandinavië wordt het oppassen.

Taak voor de Kerk

In Duitsland is dit jaar het thema bij de Lutherdekade - de voorbereiding van 500 jaar Reformatie in 2017 -

tolerantie. De geschiedenis heeft getoond dat dit ook voor Luther en Calvijn een moeilijk begrip was. En ondertussen worden vandaag terug dubbelzinnige moppen over Joden verspreid, antisemitische stereotypen gebruikt en schreeuwt een artikel in *Stimmen der Zeit* het uit of men dan nog niet geleerd heeft vanuit de geschiedenis. Bij de *Reichskristallnacht* – 9 en 10 november 1938, nu 75 jaar geleden – werden orders van boven gegeven en het waren de gewone mensen die in een opgehitste massa meededen. Juist christenen hadden toen beter moeten weten. Duitse en Oostenrijkse Joden werden vanaf toen opgepakt. *Onduitse* boeken – en wie bepaalde dat? – werden in het vuur gegooit. Wat vóór die tijd de canon was van de Duitse cultuur werd nu verguisd. Vandaag een karikatuur maken van dit alles in gesprek, in de lunchpauze, op de speelplaats kan niet meer; het gevaar dat opnieuw een massa in beweging komt, is te groot. Hier ligt een taak voor de kerk.

Tolerantie

Dit jaar was het ook 100 jaar geleden dat in de Oekraïne het proces van Beilis plaatsvond, waar een orthodoxe Jood beschuldigd werd van bloedschuld. Een jongen was dood teruggevonden en de schuldige werd aangewezen. Terwijl Beilis een eerlijk proces vroeg, werd een hele hetze opgezet in de pers waarbij zelfs gezegd werd, dat het hier ging om een rituele moord. De jury was onwetend betreffende bloedlaster en het duurde twee jaar vooraleer Beilis vrijgesproken werd voor het gebruiken van het bloed voor het aanmaken van matses. Wij dachten, dat dit iets was uit de Middeleeuwen maar in 2010 werd door een Zweedse krant de beschuldiging geuit dat het Israëliisch medisch team, dat klaar stond om hulp te bieden bij de aardbeving in Haïti, organen wou weghalen bij de slachtoffers. Dit verhaal werd maar al te gemakkelijk herhaald in de pers. Tot waar gaat de *tolerantie*, het gewoon maar laten gebeuren?

De vraag blijft of wij ook binnen de kerken gewapend zijn om ons niet te laten meeslepen door wat in de mode is, door wat in de kranten en door groepen overgenomen wordt? Opvoeding en interreligieuze dialoog zijn meer dan ooit nodig om ons te laten uitdagen, ons te laten aanscherpen.

Danny ROUGES

Wonderbaarlijk

- gedachten over Lucas-evangelie 1, 26-38 -

De evangelist Lucas zet het begin van zijn evangelie-beschrijving in het teken van het onverwachte en het onwaarschijnlijke: Elisabeth en Zacharias, een kinderloos want onvruchtbaar en bejaard echtpaar, krijgen dan toch nog een zoon. Dat onwaarschijnlijke laat Lucas uitlopen op het volstrekt onmogelijke. Wanneer Maria een zwangerschap wordt aangezegd, klinkt het: *Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad.* Waar moet dat kind dan wel niet vandaan komen? Neemt de zwangerschap van Elisabeth de schande die destijds kinderloosheid met zich meebracht weg, aan Maria legt zij nu juist een schande op.

Maagdelijke geboorte

Maagdelijke geboorte, daar kunnen wij moderne mensen niet veel meer mee, wel? Dat is niet erg, mits je het verhaal maar laat staan. Maria's wereldvreemde zwangerschap is immers slechts de uitdrukking van een nog veel grotere onmogelijkheid, namelijk wat dit vertelt over Hem die wij *God* noemen. *Wie* God is, hangt altijd samen met *wat* er gebeurt en *wat* gebeurt, hangt altijd samen met *waar* het gebeurt. Blijkt: in Nazareth dus, een ons inmiddels erg vertrouwde naam voor een destijds god-vergeten dorpje. Daar komt de hemel op aarde, even. Niet in Rome, mensenmachtcentrum van politiek beleid, militair vernuft en economische grootheid. Evenmin in Jeruzalem, centrum van godsdienstigheid, cultus, liturgie. En dat *buiten Rome en buiten Jeruzalem om*, wordt in de overtreffende trap samengevat in *buiten een man om*, lees: compleet buiten alle kunnen en kunde, buiten alle potentie en potentaten om. Eerder ertegenin zelfs. Dààrover gaat het bij *de maagdelijke geboorte*. Lucas heeft nooit zielig- zinloze discussies willen veroorzaken. Nee, dit Kind zal - plat gezegd - op geen enkele wijze een product van mensen zijn. Eén en al gave, een Godsge-schenk, een ware mens, zo wordt Hij de wereld in de schoot geworpen. Als wij, moderne betweterige mensen, Jozef *natuurlijk* meteen medeverantwoordelijk stellen, horen we niet meer dat het verhaal ongemeen felle kritiek levert op onze manier van *menszijn*. Op talloze Middeleeuwse schilderijen staat Jozef uitdrukkelijk terzijde, als om in zijn zwijgen te zeggen: *Wij mensen reddden het niet. Hij die deze wereld redt, komt niet uit de wereld voort. Wie Hij is en waar Hij voor staat, is niet aan ons te danken*'

De aankondiging van deze geboorte is niet alleen een unicum, maar staat meteen model voor Gods wereld-

beeld en vormt een basis voor kracht en zelfrespect voor allen die diep onderin onze wereldse machtspyramide geplet worden. Maria is in de loop van de kerkgeschiedenis tot ongeken-de hoogte weggepromoveerd, als een uitstekend mens, boven en tegenover de kerk. Zo jammer, want God investeert zich nu juist niét in *de beste van alle mensen*, maar in wie in de grote mensenwereld de minsten geacht worden. De hemel daalt af tot een gewoon mensje, een meisje - of, zo je wilt, jonge vrouw - zonder enige zeggenschap, in de minste provincie van een bezet land.

Dienstmaagd des Heren

En dat mensje - en laat dat dan haar verdienste zijn - zegt: *Dié Heer, ja, dié wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.* Maria staat helemaal niet boven of tegenover de kerk maar *is* die verzameling van mensen, die zich beetgepakt weten door deze God die zich door kleine mensen in deze wereld inschrijft. Wij allen zijn die gestalte die juist in het Lucas-evangelie zo vaak terugkomt, *de dienstmaagd des Heren*. Zo en niet anders staat en buigt Maria daar, uit naam van al die andere dienstmaagden uit de Schrift, uit die vele verhalen en gelijkenissen: *Zie, de dienstmaagd des Heren, laat er dan met mij gebeuren wat u hebt gezegd.*

De dienstbaarheid van die Maria van ooit weet tot op de dag van vandaag miljoenen mensen te troosten en te inspireren om dit Kind op hun eigen wijze te ontvangen en - want wie Hem ontvangt kan niet anders - Hem te baren, gewoon, vanuit je verwondering, je eigen omgeving, de wereld in...

ds. Steven H. FUIITE,
voorzitter Synodale Raad

Beeld van een kerk

Integratieweek nieuw binnenkomende predikanten

Daar staan we, keurig in het gelid: de dominees die de afgelopen twee jaar vanuit het buitenland zijn toegetreden tot het predikantencorps van de VPKB. Een week lang trokken we met elkaar op voor een zogenaamde integratiestage. Om kennis te maken met de protestantse kerk in al haar geledingen en met elkaar.

De laatste avond kregen we bezoek van de synodale raad en uiteraard moest daar een groepsfoto van gemaakt worden voor Kerkmozaïek en Mosaique. Voor mij is dit echter niet het plaatje van de week geworden. Wil ik in een beeld vangen wat ik van deze week meeneem, dan denk ik aan twee andere foto's. Op de ene foto zitten we als groep in een lege kerk naar een beamerpresentatie te kijken van een spreker die het heeft over watertunnels in Jerusalem; op de andere foto zitten we in de kelder van diezelfde kerk te smullen van een overvloed aan pizza's en rode wijn.

Deze foto's verbeelden voor mij de verrassing, die de protestantse kerk in België haar nieuwe predikanten biedt. De ene keer ben je stomverbaasd door wat je aantreft, de andere keer blij verrast. Het getob in de kerk over identiteit, organisatie, klein-

schaligheid dat al jaren duurt, heeft me geraakt. Natuurlijk was het geen complete verrassing voor me, dat de kerk er zo armtierig voorstaat. Maar nu ik ruim twee jaar rondloop in de kerk, gaat het wel wennen, merkte ik deze week.

De frisse, kritische kijk en soms zelfs hilarische verbazing van de echte nieuwkomers (sommigen zaten nog midden in de verhuizing) neem ik van deze week mee naar huis: ik mag niet tevreden zijn met de manier waarop we nu kerk zijn. Geen beamerpresentatie dus, liever de pizza met wijn! Dat beeld wil ik ook meenemen: de hartelijke gastvrijheid van zo'n kleine kerk, die het toch maar klaarspeelt om predikanten van uit de hele wereld (Zuid-Afrika, Italië, Polen, Nederland, Duitsland) om tafel te krijgen. Waar vind je zoiets?

Dank aan alle mensen die deze week voor ons georganiseerd hebben en mogelijk maakten!

Ds. Anna-Gera LOS,
predikant te Antwerpen-Zuid
(Foto: voorste rij, rechts)

Onze protestantse kerk biedt de gelegenheid aan haar nieuwe predikanten om goed te kunnen integreren. Wij zijn haar zeer erkentelijk voor deze moeite. De eerste stap in de bediening en in de kerk als predikant, zijn bepalende momenten. Het is de basis van waarop je verder bouwt en dus belangrijk.

Tijdens de cursus van een week ontdekten we verschillende aspecten van onze kerk, met inbegrip van de werking ervan en de diverse diensten en werkgroepen, dankzij een zeer goede presentatie door deze diensten (SPJ, Kerkmozaïek, Evangelische Leprazending, catechese voor kinderen en jongeren...).

De ontmoeting met de voorzitters van de geaffiliëerde kerken is ook zeer de moeite waard geweest, uiteraard, om hen beter te leren kennen en ook om contacten te leggen die de basis kunnen vormen voor eventuele toekomstige samenwerking.

Gedurende deze cursus hebben we elkaar als pastoren ook leren kennen, door samen op te trekken, ervaringen te delen en niet te vergeten de betekenisvolle meditatieve momenten. Het spirituele centrum St. Genesis-Rode, waar we werden zo goed werden ontvangen en waar we konden genieten van een perfecte organisatie, voelde als de wind op Pinksteren.

Deelnemers die verschillende talen spreken, namen de moeite om elkaar te begrijpen en waren bereid om met groot respect en liefde samen te werken in het uitvoeren van diverse activiteiten en reflecties.

In deze moeilijke tijden, waarin de kerk een zekere onvrede herbergt en het soms moeilijk is om antwoorden te vinden op de vele uitdagingen die er liggen, bidden wij dat deze ervaring kan helpen om onze kerk een nieuw elan te geven, dat het iets mag hebben van Pinksteren: de wind die blies terwijl ze allemaal bij elkaar waren, zoals de apostel Petrus het zegt *U hebt mij de weg naar het leven getoond, uw nabijheid zal mij vervullen met vreugde* (Hand. 2:28) en *want voor u geldt deze belofte, evenals voor uw kinderen en voor allen die ver weg zijn en die de Heer, onze God, tot zich zal roepen.* (Hand. 2:39)

Ds. Jean-Pierre DE LAETER, predikant in vrijwillig samenwerkingsverband te Ecaussinnes

(Foto: voorste rij, tweede van rechts)

Duits-Belgische Contactdagen 28-31 augustus 2013 in Ieper, België

“Als iemand daar beneden in de Balkan jeuk heeft, krabt zich heel Europa” (Simplizissimus 1908)

lennium bracht vele verhelderende verbanden aan het licht, politieke misrekeningen werden duidelijk, gewonde ijdelheid en financiële belangen, maar ook de afgesloten verdragen noodzaakten tot handelen.

In het bijzonder getroffen door het uitbreken van de oorlog was de Belgische staat. De door de grote mogendheden gegarandeerde neutraliteit werd geschonden door het Schlieffenplan en de bijbehorende doortocht van de Duitse soldaten. Sommige van de daarbij ontstane wonden doen vandaag nog pijn.

Duitse Belgen

In de 19e eeuw waren enkele Duitse ondernemers naar België geëmigreerd. Aan de hand van het voorbeeld van een familie van gebakproducenten beschreef een professor de verscheurdheid van de Duitse Belgen ten tijde van de oorlog. Hele families braken stuk door de loyaliteitsvraag. Wie zijn we nu, Belgen of Duitsers?

Rol van de Kerk

Ook en vooral de rol van de kerk zowel in Duitsland als in België was twijfelachtig tot moeilijk. De nationale theologen prezen in hun preken de invasie van Duitsland als door God gewild. Bekende theologen zoals Adolf von Harnack veranderden onder invloed van de verschrikkingen van de oorlog van mening en werden felle tegenstanders van wat er is gebeurd. De theoloog prof. dr. Dieter Beese uit Bochum sprak over de soms verschrikkelijke uitwassen van de theologie in oorlogstijd. Met een bezoek aan de oorlogsbegraafplaats in Ieper eindigde de conferentie.

Op 1 augustus 2014 is het 100 jaar geleden dat de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Voor Fransen en Belgen de *Grote Oorlog*. Ter gelegenheid van dit jubileum heeft de groep van Belgische en Duitse dominees met hun vrienden erover gesproken wat aanleiding zou kunnen geven tot zo'n oorlog en erover na te denken hoe *het land van de Reformatie* in zo'n oorlog terecht kon komen of van zo'n oorlog de aanstichter kon zijn. Een presentatie over de politieke situatie in Europa op de drempel van het mil-

Gedenkdag

Het is belangrijk om deze gedenkdag in gedachten te blijven houden, voor veel collega's van mijn generatie is hij uit het zicht verdwenen. Voor mensen, die in hun families slachtoffers uit deze tijd tellen, is het thema is in onze partnerkerken hoogst belangrijk.

Tenslotte hartelijke groeten van dominee Fuite, de voorzitter van de Verenigde Protestantse Kerk in België. Hij vertelde kort iets van zijn kleine kerk en grapte: Het verschil tussen de *muis* VPKB en de *olifant* EKIR is eigenlijk niet zo geweldig groot, hij zou ook wel eens liever bisschop willen zijn dan synodevoorzitter... Dan werd een aantal beslissingen makkelijker genomen. God zij dank maar een grap.

Ds. Ulrike VEERMAN
(Vert. Ds. Jelle BROUWER)

De groep bestond dit jaar uit 56 gepensioneerd en nog actieve dominees (m/v), echtgenoten en gemeenteleden uit Duitsland en België, waaronder verscheidene buitenlandse predikanten, die een poos in België hebben gewerkt (ds. Brandt, Büttner, Metzner, Kampmann, Hering en mevrouw Fleury). Ieder geïnteresseerd kerklid is welkom en zo bevonden zich ook enkele nieuwelingen onder de deelnemers. De sfeer is ongedwongen, de meesten komen ieder jaar op deze conferenties bij elkaar en verheugen zich op de uitwisseling met collega's en bekenden. De bijeenkomsten vinden afwisselend plaats in België, Oost- en West-Duitsland.

...
Waar het bij de stichting van de *Broederraad* ging om verzoening tussen beide landen en ondersteuning van de kleine gemeenten hier, is het nu de bedoeling de steeds minder wordende protestanten te versterken, niet alleen in België. Persoonlijke gesprekken, uitwisseling en contacten zijn de sleutel tot een levendige onderlinge band.

B. Meller
(Het volledige verslag van B. Meller kunt u opvragen bij ds. J. Brouwer)

Samenstelling voorbereidingsgroep Duits-Belgische Contactdagen:

- . ds. Jelle BROUWER, predikant Mechelen-Noord (jhbrouwer@protestant.com)
- . ds. Christine TREICHEL, predikant Malmedy (ev.pfarramt@skynet.be)
- . ds. Ina KOEMAN, diaconaal missionair predikant Antwerpen-Noord (inakoeman@hotmail.com)
- . ds. Frank-Dieter FISCHBACH
- . ds. Lieve VAN DEN AMEELE-STELLER
- . ds. Jo BRANDT
- . ds. Harald KAMPMANN

Help nu de Syrische vluchtelingen in Libanon

Vlaams Bijbelgenootschap

U leest het in de krant, ziet de beelden op televisie: de burgeroorlog in Syrië verergert dag na dag.

Elke partij in de oorlog dicteert zijn eigen agenda, terwijl duizenden onschuldige vrouwen, mannen en kinderen levensgevaar lopen. Mensen zijn zeer bang voor het gebruik van chemische wapens. Velen proberen het moorddadig geweld te ontvluchten.

Dhr. Michael Bassous, directeur van het Libanees Bijbelgenootschap: *De vrijwilligers van ons Bijbelgenootschap bezoeken de dichtbevolkte vluchtelingenwijk in Beirut en zien met eigen ogen de erbarmelijke omstandigheden, waarin de mensen daar leven. Er is behoefte aan alles en er is nood op elk gebied.*

De vrijwilligers bezorgen de gevluchte families hulppakketten met o.a. melk, olie, linzen en thee. Het pakket bevat ook Bijbelteksten uit het Nieuwe Testament, een kinderbijbel en een bijbels kleurboek.

Het Vlaams Bijbelgenootschap wil met uw hulp zorgen dat zoveel mogelijk Syrische vluchtelingen zo'n pakket ontvangen.

24 euro	:	een hulppakket kost 24 euro en helpt een Syrische familie van 5 mensen verder
48 euro	:	voor 48 euro helpt u twee gezinnen aan een hulppakket en Bijbelmateriaal
72 euro	:	met 72 euro voorziet u drie families met basisbenodigdheden en woorden van kracht uit de Bijbel

Vlaams Bijbelgenootschap
Pelderijnstraat 10
8310 Brugge (St Kruis)

Tel 050 - 79 10 21
Fax 050 - 79 10 22
info@bijbelvlaanderen.be

Bank
IBAN: BE25 4726 0609 5182
BIC: KREDBEBB
Mededeling: hulppakketten Syrië

Protestantse Omroep vzw

Brogniezstraat 44
1070 Brussel

December

VRT Radio 1

woensdag 18 december - 20:03

Mens voor de mensen zijn

Waar of echt gebeurd?

Frank MARIVOET

VRT TV één

woensdag 25 december - 10:00

Kerstdagviering in Eurovisie

Vertaling: Frank MARIVOET

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

ds. Steven FUITE

Redactieteam

Bea Baetens

ds. Arjan Knop

ds. Ernst Veen

dr. Dick Wursten

Redactieadres:

Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel

tel.: +32-(0)2-511 44 71

fax.: +32-(0)2-510 61 74

E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Website :

<http://www.vpkb.be>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement: 20,00 euro
- Groepsabonnement: 15 euro (vanaf minimum 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
- Steunabonnement: 25,00 euro

Vorige nummers Kerkmozaïek

<http://www.hipgo.be/kerkmozaiek/>

Storten

kan op onderstaand rekeningnummer van de

Verenigde Protestantse Kerk in België

Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel

IBAN BE29 0680 7158 0064

BIC GKCCBEBB

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikelen niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl.

Organisaties en tijdschriften, niet behorend tot de VPKB, die artikelen uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te bewerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen op het redactieadres.

Wat betreft de richtprijs voor advertenties kunt u zich wenden tot de redactie. Zij behoudt zich het recht voor om deze al dan niet te plaatsen.

Sluitingsdatum volgende Kerkmozaïek :

3 december 2013.

Van boven naar onder:

- een gelegenheidskoor zingt voor
- het officiële moment: dr. H. Rooze biedt het boek aan aan de kerken
- zingen van Pasen boven de zerken rond de kerk
- ds. Tihamer BUZOGANY, predikant, en dhr. Joseph BROWAEYS, Burgemeester van Maria-Horebeke